

Nro. 35.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ. Bétsben, Pénteken Aprilisnek 30 ik napján
1802-ik esztendőben.*

Ausriai Birodalom.

Magyar a Tót- és Horvát Országok részéről, a' Császár huszár Regementjének eddig volt tábori papját, az áhétatos Szerzetes Rendnek nagy érdemű tagját, *Darabos Sigmundot* tábori Superiorinak tenni méltoztatot Fels. Uruak. — — Azoknak a' tábori papoknak illendőképen leendő meg jutalmaztatásokra, a' kik a' múlt Francia haború ideje alatt, mind a' tsata piaczkon, mind más történetekben életeknek vezedelmevel is magokat meg különböztették, 's annál fogva nemcsak papi hivatalyaiknak szorosan eleget tettek, hanem é' mellett az ellenségen gyakorta vett győzedelmekben is kiváltképen való szkö-

zök voltak, és azon végből érdem pénzt is nyertek; e' helyett arany keresztel méltóztatott őket Fels. Urunk meg ajándékozni, mellyet fejér és vesres sikos pantlikán fognak viselni. Ellenben azoknak a' kik csak hadi tetteik által tették érdemesekké magokat ennekutánna is csak az érdem pénz fog meg hagyatni. — Az elsőbbel, tudniillik, az arany keresztel a' Ferdinand Huszár Regementijének tábori káplánnya *P. Szalkay* sz. Ferentz Szerzetéből való pap, a' Sztáray Magyar gyalog Seregenek tábori káplánnya, világi Pap *Kovalik*, és a' Stuart gyalog Regementjének tábori káplánnya *P. Zenker*, áhétatos szerzetbéli Pap ajándékoztattak meg.

A' nem régiben Konstantzinápolyban meghalálozott Cs. Kir. Internuncius életének históriája következő módon adatik egy közönséges újság levelben elő: „Az ő édes atya, az 1737-ik esztendőbéli Török háborúban a' Bosniai Cs. Kir. armádiánál Stabalis tiszti fővel magát fok történetekben me különböztette; de még abban az esztendőben a' Generál Hildburghausen vezérlése alatt, Bányaluka környékén esett tsatáiban, feleségével 's gyermekével együtt Török fogságba esvén, Konstantzinápolyba vitetett, 's több tisztt társaival együtt, annak külső városában Galatában fogva fokáig tartatott. Az ezen háborút követett békefég után, a' Fényes Portához küldetett követséggel, az abban az időben igen híres Jézus szerzetébéli igen tudós Pap *P. Ferencz*, mint követségbeli káplán Konstantzinápolyba ment, a' hol maga szép talentomai, nevezetesen a' természeti Tudományban tett fok próbái által, az akkor uralkodott Zultánnak nagy kedvességébe esett. Egykor kedvező alkalmatosságot nyervén, a' Török fogságba esett keresztény gyermekeknek szabadon leendő botsátatásokért esedezett a' Zultánnál, a' minthogy negyen szabadon is botsátattak közülök. Ezek közt volt

az ifjú *Herbert* is. Mindnyájokat maga óltalma alá vévén *P. Ferencz* atyaikepen viselt róllok gondot, maga tanította őket a' hasznos tudományoksa, nevezetessen a' napkeleti nyelvekre, olly feltétellel, hogy annak idejében mindnyájon hasznos tagjai lehessenek a' Jézus nevét viselt szerzetes Rendnek. Bé is iktatódtak abba mind a' negyven, hanem a' novitiatus elzendeinek el telések után, ketten benn maradtak, ketten pedig a' polgári életbe léptek ki. Ezen utólsok közül való volt az ifjú *Herbert* is, a' kit néhai első Status minister herczeg *Kaunitz* magánal Praelectorrá tett, azután Talmáts fővel a' Császári Követséggel Konstantzinápolyba küldötte; 's azután uéhány elzendőkkel a' Fényes Portanál Cs. K. Internunciushoz tette.

Bécs várofának egyik külfő városában, egy Óra mivesznek az ínafa egy órát el lopván urától, a' midőn számadásra húzatott volna, tselekedetét ugyan tagadta, de lelki esméretétől mardostatván, fővel az árnyék székbe botsátkozott, 's abban, minekelötte elzre vették volna, meg is hólt.

Frantzia Respublika.

Azon fontos Oratióban, a' mellyet az egyházi dolgokra ügyelő Frantzia minister Portalis, a' Sz. Pápa és Frantzia Kormányzék közt szerzett egyességnek vagy Concordatának a' Törvénytevő Tanács eleibe való terjesztésének alkalmatosságával mondott, sok olly bölts mondások fordulnak elő, a' mellyek arány betűkre valóának méltók. A' többi közt illyenek a' következők: „A' Frantzia bölts kormányozó szék a' jelenvaló vallásokat, a' mellyeket az idő és a' Nemzetek helybe hagyta, meg hagyni jónak találta. Ezen vallások közül való a' Catholica és a' Protestans vallás, mind a' kettő ága a' Keresz-

ténységnek. Hogy a' keresztény vallásnak Európa, sőt az egész világ erköltsi tulajdonágába nagy bé folyása légyen, közönlégesen tudva vagyjon. — — A' keresztény vallás a' józan okosságot illető jussokat meg hagyja, a' virtust felserkenti és előmenetelíti, az ember talentomáinak femmi határt nem szab, sok remek munkának ki gondolására ad alkalmatosságot, a' szép tudományokkal szelid eggyességben van, a' közönléges felebaráti szeretet hirdeti, minket a' Teremtőhöz fel emel. — Ellenben melly nyomorúttak e' világ egyéb részeinek vallásai. Annakokáért lehetetlen vólt a' Frantzia Kormányzóknak a' keresztény vallást, a' mellynek hasznairól és szükséges vóltáról meg van győződve, a' melly a' mi világi böltsességünkhez, és erköltsi tulajdonságunkhoz illendő, meg vetni. — — A' Franczia Monarchiának utolsó századjában, egyedül a' Catholica vallás vólt a' gyakorlott vallás, Lengyel Országban e' vólt az uralkodó vallás, olly formán, mint az Orosz Birodalomban az Orosz vallás. De lehet egy vallást, más vallásoknak ki rekeresztések, és annak uralkodó vallás tételése nélkül is védelmezni. . . A' revolutió alatt sokat szenvedett a' Cath. Vallás, e' mindenkor uralkodó, és a' Nantesi Edictumnak ártalmas el törlése után, minden más vallásokat ki rekeresztő vallás vólt Frantzia Országban. . . . A' bölts hódoltatók, mindenkor meg hagyták a' meg győzetett nemzeteknek, a' papjaikat, és óltáraikat. Hasonló módon kell a' hosszas revolutió után bánni. — Minden Franczia Osztályokból tudósítások meg eggyeznek abban, hogy a' Fr. Republikának töbuire minden lakosi ügy ragaszkodnak vallásokhoz, mint életekhez; hogy a' közönléges isteni tisztelet a' sziveket ölzve kaptfollya, a' társaságoknak kötelét szorosábbá teszi, a' jót előmenetelíti, a' világi Kormányt illendő tekintetbe helyheztetí, a' vallásbéli békelesség a'

politica békeféget mozdúlhatatlanná teszi s. a. t.
Párisból Aprilis 13-ikén. Az az audientia, a' mellyen *Cardinalis Caprara* a' Fő Konzual volt, sok pompával ment végbe. — Minden intézetjei azt mutatták a' a' Kormányzéknek, hogy különös tisztelettel viseltetett éránta. Most már a' Frantzia ministerek, és a' Párisban lévő külső követek járnak udvarlására. Abban a' Bullában, a' melly által a' Concordat a' Sz. Pápa ratificalta, a' többi közt ezek fordulnak elő. „Nem akarjuk, hogy azok a' papi személyek, a' kik papi hivatalba lett bé iktatások után meg házasodtak, vagy a' kik azon hivatalyoktól bútsút vettek, a' mi atyai szeretetünkre és óltalmazásunkra méltatlanoknak tartassanak. Mi a' Fr. Kormányzék nekünk kijelentett kívánsága szerent, olly intézeteket teszünk érántok, minémüet, hasonló esetben, a' mi előttünk élt Pápa *III. Julius* tett vala ennekelötte. . . . Továbba, minden Érsekeket, Püspököket, és Papokat atyaiképen intünk, azokat tudniillik, a' kik az új fel számlálás szerent valamelly *Canonicus* hivatalt nyerni fognak, mind öket magokat, mind az ő utánna következendöket, a' kik a' Jézus szöllejében muokálódni fognak, hogy ök az ő buzgóságokat, a' hívöknek nem meg botránkoztatásokra, hanem épületekre fordittsák, és szüntelen elméjekben tartsák azt, hogy ök a' Jézus Kristusnak, a' békeiség fejedelmének szolgái legyenek, a' ki a' maga attyához lett vissza térése után, maga tanítványinak a' békeiséget hagyta örökségül. s a. t.“

Párisból Aprilis 14-ikén, *General Abdallah Menou*, Egyiptomból hozott feleiségével egyetemben, nagy tsendességben él Párisban. Még ekkoráig sem volt az első Konzual szembe. — A' Máltai vitézi Rendnek *Cath.* Belgiomban fekvő jó szágai, a' Frantzia Respublika hasznára el fognak adatni.

Straszburgi Aprilis 18-ikán. A' Regenspur-
gi Ország Gyűlésén lévő Csász. Principalis Com-
missarius, avagy Császár képét viselő Előülő ku-
rirt küldött Párisba, avval a' jelentéssel, hogy
a' Regensburgi Imperialis Deputatio, a' Sæcula-
rifatio és Compensatio dolgának végbe vitelére
majdan öszve fogna gyűlleni. — A' Moguntziai
Univerfitás a' Bonnival öszve fog kaptsoztat-
ni. —

A' Sz. Domokos szigetébe, a' pártos Szere-
tseneknek meg zabolázásokra ment Fr. Generál
Leclerc, következő tudósítást küldött a' ten-
geri dolgokra ügyelő Franczia ministerhez, Sz.
Domokosi fő kvártélyából, Martius 1-ső napján.
Minémü győzedelmeket vettünk légyen az ellen-
ségen, ennekelötte már meg irtam. Most már
mindenütt nyomon üzzük *Touffaintot*, a' ki a' Mi-
rebalaisi tartományba vonta magát. *Rochambeau*
és *Boudet* Genaralisok, a' Spanyol ármádia osz-
tály seregeivel egyetemben ötet üröbe vették, és
ö néki fokáig bukdozni nem lehet. Az ö 500
föböl álló, a' lovaglásban igen jól gyakorlott tes-
törző seregetől 300-an ötet el hagyták. — *Des-
salines*, a' kí minden fekete Generálisok közt leg
vadabb, egynehány fejer lakosokat meg ölt. —
Mi egyik tetöröl a' másikra üzzük *Touffaintot*. —
Mig tsak 2000 föböl álló serege leszen, addig
mindenkor reményfégünk leszen el fogasához. —
Minden tengeri partok, és kikötöhelyek hatal-
munkban vagynak. — A' Sz. Domokos szigeté-
nek déli, és völt Spanyol része, a' Fort Liber-
tei és Molói környékek leg mentebbek az ellen-
ségtől, és épen ez a' szigetnek leg gazdagabb része.
Nem tudom, hadi népünknek szenvedéseit mihez
hasonlitani, de ezen haramják ellen való bolzsé-
szuságokat sem irhatom le.

Nagy Britannia.

A' jelenvaló Angliai Oppositio, az Ammien-

si békefélegben fok gántsot talál. Nevezetöffen, gyakran marczungja a' Parlamentalis gyüllésekben a' ministereket azért, hogy a' Frantzia első Conzulnak az Olasz Respublika Præsidentsévé való tétetéséért semmi ki pótolást nem kívántak. — E' mellett azt is nehezen szenvedí az Angliai Oppositió, hogy a' Máltai sziget és vitézi Rend Nagy Britannianak protectiója alá nem adatott.

A' Párisi Nationale Institutum, avagy Tudósoknak Akadémiája, minap, a' többi közt, a' Londoni Kir. tudós Társaságnak mostani tudós Elöülöjét *Banks Jósefet* is maga tagjává választotta. — Egy Londoni közönséges újság levélnek írója, a' Frantzia nemzet ellen való gyüllölséggel még most is tellyes lévén, fok szemre való hányáfokkal marczungja ennek a' tudós Anglusnak jó hírét nevét azért, hogy azon tiszteletet elfogadta, és közönö levelében, a' Párisi Nationale Institutumot a' leg tudósabb Társaságnak nevezte.

Londonból, Aprilis 7.ikén. A' mi Status adosságunk, 500, vagy a' mint fokan állittyak, 550 millió font sterlingr (5500 millio forintra) megyen a' jelenvaló időben. Még is mindazáltal a' Parlamentumnak tegnap előtti gyüllésében azt mondotta *Addington* minifter, hogy 45 esztendök alatt, ha szinte 100 millió adosságot tenne is azon idő alatt Anglia, azt egészlen ki fizetheti. — Egyszer smind azon reményféget is ki nyilatkoztatta, a' mellyel a' békeféleg állandó vólta eránt viseltetik, kiváltképen ha erős, mérsekelt, minden szántszándékkal való gyüllölség nélkül, 's állhatatos való tiszteletet fog Anglia a' több Statusoknak mástól való nem függések eránt viseltetni. Ekkor Exminifter Pitt is meg szóllalt, 's hosszas apologiat tartott a' maga minifterségéről. Kiváltképen azt igyekezett meg mutatni, hogy Anglia Constitutiójának, szabattságának, 's mástól való nem

függésének további fenn tartása végett, a' Frantzia Ország ellen kezdett 's viselt háború elkerülhetetlenül szükséges lett volna. Allig végzet-
te el *Pitth* úr maga beszédjét, a' midőn *Jones* úr ellene ki költ, és számos okokkal megmutatta azt, hogy az utolsó veszedelmes háborúnak, 's annak sok esztendőig tartott folyásának Exminister *Pitth* lett volna az oka. Midőn a' legnagyobb tűzben lett volna *Jones* úr, alattomban *Pitth* úr a' Parlamentom gyűléséből ki ment, következőképen *Jones* úr is ezen meg jegyzéssel zárta bé a' maga beszédjét: „Az Exminister, a' ki a' nemzet adósságát 250 millióról 583 millió font sterlingre szaporította, sokaknak penziót eszközölt ki, és 55 új Anglus Lordokat tett, semmit nem mivelhetett volna jobbat, mint azt, hogy a' gyűlésből lábhegyen ki ment. Ez a' nevetséges történet sokakat katzajra indított.

Londonból Aprilis 9-ikén. Az 5 ik Aprilisi Parlamentalis gyűlésben, ilyenképen szólott *Whitebread* úr. A' Status adósságának el viselhetetlen terhe, és az abból következett taksák, az az, a' közönséges adónak felettébb való megszorítását, úgy kell tekinteni, mint a' minden vég nélkül viselt háborúnak szomorú következtéseit, a' mellybe a' volt minister bennünket húzott. Exminister *Pitt*, kire legyen a' tzelezés, mingyárt észre vévén, így szólott: „A' Frantzia revolutiónak kezdetében, úgymond, *Burke* igen hires Diplomaticus, én, és még mások is, abban az értelemben voltunk, hogy Frantzia Orzágnak rángatózó állapotja, a' verontás, a' lopás és pusztítás ottan nem fognának sokáig tartani. Minden én tselekedeteimnek hazánknak boldogsága volt a' tzelelya. Annak a' háborúnak, a' mellynek elkerülhetetlen volt a' folytatása, én mindenkor ditsőlléges ki menetelét reménylettem, még akkor is, a' midőn az úgy nevezett patrioták (a' volt oppositio, vagy antiministerialis rész,

mellynek Fox, Sheridán voltak a' nevezetesebb tagjai) el vesznének tartották volna Angliát. — Miként viselték azokban a' búval bajjal tellyes időben a' patrióták magokat? A' Banko a' fizetéstől meg szünt, a' flottákon pártosság uralkodott, a' Kormányzásoknak pénze nem volt. Mit miveltek akkor a' Patrióták? Ugy e', mint olly férfiak, a' kiknek Britanniai vér folyt ereikben? Éppen nem, magokat és jóltévő kezeiket, Hazánknak illy sok gonoszai közt is, ezen gyűllésből ki vonták, Országunk' veszélyből való meg mentésére kezeiket ki nem nyújtották. — De bezzeg a' ministerek? Ezek álhatatosan meg maradtak örállásaikon, 's szüntelen a' Haza bölödségán munkálódtak. — Akkor vettetett meg a' Financziának jó fundamentoma, a' melly noha mind úntalan ostromoltatott légyen is, még is mindazáltal erős és jó állapotban maradt, mellynél fogva az én utánnam következett minifter, a' kilentz esztendeig tartott háború után is 25 millio font sterlinget kapott költsön.

Londonból Aprilis 8-ikán. Az Ammienü békességben nekünk által engedődött Sz. Háromság szigetének haszna vehetővé való tételére, leg alább 250000 Afrikai pénzen vett fekete szolgákra lézen a' Kormányzásoknak szüksége, most pedig egy illyen rab szolgának 100 font sterlingre reá megy a' vétele. A' következő 1803 ik esztendőben 5 millióval akarja minifter Addington a' Nemzet adosságát kevesíteni, a' következő esztendőkben annál is többel. — A' serre, bóltos legényekre 's több illyenekre vetett új taksán kívül, az előbbi ablakokra, inasokra, kottisra, lovakra ebekre s. a. t. vetett régi taksák is meg hagyatnak. — A' jövedelmekre vetett taksának el töröltetése után, sokan egyfzeribe gazdagokká lettek; az előtt allig ment esztendei jövedelmek két háromszáz font sterlingre, most pedig két söt három ezerre is reá megy. — Ex minifter Pitt.

nek az adossága melyet 30000 font sterlingre tettek a' vólt Oppositiónak tagjai, egészlen ki fizetődött. — A' minap meg halálozott herczeg Bedfordnak örök emlékezetére egy emlékezet oszlopot akarnak barátjai tfináltatni, 's azt azon szép piatzra fel állittatni, a' mellyel a' meg hólt barátjok London városát meg ékefitette vala s. a. t.

Helvétziai Respublika.

Bernából, Aprilis 10-ik napján. A' nállunk lévő Frantzia követ minister, polgár Verninac, az Ammiensi békeffégnek meg készülését, a' Helvétziai Kórmányszéknek officialiter adta tudtára. Még azon a' napon, a' mellyen ez a' békeffég kéz aláírással meg erőffitett, el végzette azt a' Fr. Kórmányszék, hogy a' Valéziai tartomány szabad és mástól nem függő Respublikává tétetődjön. Ennek a' tartományrak lakosi sok környékeket reá beszéllettek arra, hogy a' *Sittenben* örizet alá tétetődött deputatusaiknak szántó földjeiket bé dolgozzák. Nem hiszik, hogy azon planumot, a' mellyet a' Bernai Senatus jövendőbéli Constitutiójára nézve készített, a' Frantzia Kórmányszék helybe ne hagyná.

A' Helvétziai Respublikának Párisban lévő követje, polgár *Stapfer* olly értelmű tudósítást küldött a' Bernai Senatushoz, hogy nékie officialiter adatott a' Frantzia Kórmányszéktől tudtára, hogy az Amiensi Congressusban, Helvétziára nézve, semmi titkos tikkelyek nem tétetődtek. Ez a' minden kétségen kívül való jelentés, szükségesképen meg győzhetné a' mi hazánkfiait, 's polgár társainkat arról, hogy az eddig egymás közt meg hasonlott gyülekezeteknek magokat eggyesíteni illendő vóina. — A' Bernai Cantonnak két harmod része az új Constitutiót bé - vette, kétség kívül a' több Cantonok is követni fogják az ő példájokat.

Orosz Birodalom.

Pétersburghól, Martius 23 ikán. Az az új törvény, a' melly a' könyveknek nyomtatása, és idegen Országokból való bé hozatások végett adatott, következő pontokat foglal magában: Az idegen könyveknek bé hordása, azon módon, mint 1796-ik elzrendő előtt vólt, ezután is megengedődik. Mindennek szabad könyvnyomtató sajtókat fel állítani, és olly könyveket nyomtatni, a' mellyekben a' vallás, a' törvény, és a' közönséges vélekedések ellen semmi nem találtatik. A' könyvnyomtató sajtókra való vigyázat a' polgári Kormányozókra bizatik, a' kiknek engedelmek és jóvá hagyások nélkül nyomtatni semmit sem leszen szabad. — Az Univerzitások azokért, a' mik az ő sajtóikban nyomtatódnak, felelni kötelesek. — Az egyházi, imadtságos, és iskolai könyveket tsak a' Synodusnak, és Iskolai Commissiónak sajtóiban lehet nyomtatni. — A' városokban és kikötő helyekben lévő könyv vizsgáló hivatalok meg szűnnek.

Elegyes Dolgok.

A' Baváriai Val. Fejedelem, uralkodásának kezdetétől fogva, a' közönséges hivatalba helyhez tetett személyeknek fizetéseiket, rangjokhoz's szükségükhöz illendő módon meg szaporította. De még így is fokban találtatnak közöttök, a' kik fizetéseiknek meg jobbitatásával meg nem elégedvén, magokat pénzel meg vesztegettetni, 's az által hivatalokat meg undokittatni engedik. Az illy bélyeges lelki ismertetű emberek ellen igen kemény parantsolatot adott ki Ő Val. Fejedelemsége nem régiben, a' mellyben a' Fő Kormányfő az illyen személyekre szorosan vigyázni, 's a' törvény által hágokat, érdemek szerént meg büntetni parantsoltatik. — A' Brüsszeli tsipke Fa-

brikansok olly köntöft készítettnek az első Con-
 zul felesége számára, a' melly egészen tsipke
 munkából, és a' közönséges békeffég emlékeze-
 tére tzelzó szép mondásokkal leszen tellyes. —
 A' Berlini Kir. és Pétersburgi Császári udvarnak
 meg egyezéséből 50 gonosz tévő fog Sziberiá-
 ba küldetni, a' kiknek oda leendő vitelekért, egyen
 egyen 50 tallért fizet a' Berlini Kir. udvar. —
 A' Madritti Kir. udvar, az Ammieusi békeffégben
 adott parolája mellett 4000 darab leg jobb, 's
 leg sz. bb Spanyol kősokat ad Frantzia Ország-
 nak, a' mellyek által az első Conzul a' Frantzia
 juhokat meg jobbitani igyekezik. — A' Svéciai
 uralkodó király azoknak a' deputatusoknak, a'
 kiket az Ország Rendjei a' Status jövedelmeinek
 és költségéinek meg vizsgálására ki rendeltek, a'
 mult 1801 ik esztendőbéli jövedelmeit és ki adá-
 sait már eleikbe terjesztette — Az északi Amerikai
 Statusoknak kereskedések igen virágzó állapotba
 helyezettődött a' múlt Frantzia háború ideje
 alatt. — Az el múlt 1801 ik esztendőben 93 mil-
 lió dollárt, az az, tallért és ő portéka vitetett ki
 északi Amerikából másuvá; nevezetellen Angliá-
 ba 42 = Frantzia Országba és ennek coloniaiba
 11 = Spanyol Országba, 's ennek Coloniaiba 13 =
 Hamburgba és Brémába 10 millió dollárt erő.
 A' ki vitetett portéka töboire búzából, riskasá-
 ból, dohányból, kenderből, lenből, indigoból, és
 hajó építéshez való fából állott. — A' Bernai,
 Tiguruni, Lemanni, Freyburgi, Solothurni, Ba-
 deni, Bázeli, Schaffhauseni, és Appenzelli Canto-
 noknak gyüllései a' Helvétziai új Constitutiót bé-
 vették; ellenben az Argaui és Thurgaui Canto-
 nok meg vetették, azt adván tselekedeteknek oká-
 ul, hogy minden házi gazda maga familiának szük-
 ségeit jobban érti másoknál. — A' Pétersburgi Cs.
 udvarnak, a' Bourbonni Ház jövendőbéli tartá-
 sa végett adott fel tételére, egy más Európai ha-
 talmas udvar is reá állott, de egyfersmind azt

is meg mutatta, hogy erre az ősi birodalmától meg folytatótt, 's hazajából ki bújosott szerentsetlen familiára, 1791 ik esztendőől fogva hat millió tallért költött. — Rostokban, egy oda való kertésznek a' felesége, 15 esztendővel ennek-előtte terebbe esvén, néhány hólnapi terhessége után, méheből a' gyermek a' hólyagába esett, 's azolta a' szegény asszony sem nem szülhetett, sem másféle úton módon terhétől meg nem szabadúlhatott. E' folyó Aprilisnek 9-ik napján, oda való orvos Doctor és Professor *Josephi* úr, több oda való és külföldi orvos Doctoroknak és Seborvosoknak jelenlétebben, a' szegény asszonyt igen szerentséssen operálta, és a' gyermeket hólyagjából ki vette. — Reményleni lehet, hogy Professor *Josephi* ezen különös történetet körülál-lásosan le fogja írni, és a' Publicummal is közleni.

* * *

Magyar Ország.

Páparól, Apr. 20 ik napján. Tegnap jadtottak itt theatralis darabokat Magyarúl, a' Bécsi Cs. Kir. udvari Theatrum tagjai között ötön, a' kik mind született Németek, és másokkal is csak Németül beszélnék. Bámultak mindenek azon, hogy tudhatyák ához a' nyelvhez, a' mellyet nem értenek, és a' mellyen talán csak két darabot tudnak, az actiót alkalmaztatni. A' Directornak ki adott Tudósítását a' Magyar Kurirral közleni kívánom, hogy láthassa a' Magy. Publicum, hogy született Németek Magyar nyelven jadtzanak a' Magyarok közt, 's idegen nemzetbéliek kivannyak a' Magyarokkal a' Magyar nyelvet kedveltetni. A' ki adott Tudósítás ek-ként volt:

Tudósítás.

Dicső Magyar Nemzet! A' Cs. Kir. Udvari Teatromnak alább meg irt Tagja, ugyan azon Teatrumnak fő Igazgatóitól szabadságot nyert, a' melly szerént a' maga szerzette Magyar Teatromi munkáit, négy hétnek el folyása alatt Magyar Országban mutathattya.

E' szabadsággal élvén, a' Magyar nyelvben való igyekezetinek zfengéit, az itt való Fő's Közép Rendű Nemességnek, és a' tiszteletre méltó Polgároknak mérészli bé ajánlani, mindnyájokat illő betsüllettel híván, hogy az említett munkáknak mutatásakor a' Teatromban meg jellenni méltoztassanak.

Eö ugyan egy külföldi akár magára, akár az övéire nézve ingyen sem gondollya, hogy minden hiba nélkül fog által menni a' Magyar Szóknak mondásán, mert botorkázással tanulunk járni; de azomban reméli, hogy az harminthar ezteendőől fogva gyakorlott teatromi tudománya által ö fogja vetni a' fundamentumát, mellyre egy törvény szerént való és tiszteffleges Nemzeti teatromot leheszen építeni. A' mit ö kezdett, a' született Magyarok fogják tökéletességre vinni, magának pedig a' léfzen a' legnagyobb jutalma, ha a' Magyarok azt fogják mondani: Ez a' külföldi az ö igyekezetével meg érdemlette, hogy a' Magyarok közzé számláltassék.

Kéri azért a' született Magyarokat, hogy hozzá kegyes meg engedéssel viseltetni, és a' jó szándékát elő mozdítani méltoztassanak. — A' Dicső Magyar Nemzetnek, Alázatos Tisztelője Nuszöll Jósef, a' Császári Királyi Udvari Teatrom Tagja.

Szatthmár Vármegyéből Aprilis 10:dikén. — Nállunk is van már lsten után mit köszönni a' Magy. Kurir irók' szorgalmatosságának, 's annal fogvajja' Tehén Himlő bé óltása gyakor ajánlá-

sainak, mert itt is már Tek. Megyénk bé hozat-
 tyá, és 12 aranyat tett fel jutalomúl azon Or-
 vosnak, a' ki leg elébb abban Izerentsés próbát
 tejénd. — Ellyen ezen drága égi adománynak
 fel találója! Ellyenek annak leg első ki hir-
 detői!

Hitelessen beszélik, hogy N. Bányán olly le-
 ány személy találtatik, a' ki már kilentz esz-
 tendöktől ólta szüntelen aluszik, ki vévén az
 ebéd és vatsora idejét, a' mikor fel szokták
 költeni, de el kötven az eledelt, ismét aluvás-
 hoz fog.

Besztercze - Bányáról, Aprilis 10-ikén. Nagy
 méltóságú Ocskai *Balog Péter* Cs. Kir. belső Ta-
 nátsos Úr ö Excellentiája, Tek. Torontál Vármegyé-
 nek egynéhány esztendőkig vólt kedves Fő Ispá-
 nya, a' mult Martius 29 ik napján iktattatott bé
 ezen Tek. Vármegyének Fő Ispanságába, az a'
 végre ki rendelt Kir. Commissarius, Nagy mélt-
 oságu Püspökünk Zerdahelyi Zerdahelyi Gábor
 Ő Nagysága által, a' szokott tzeremoniákkal szá-
 mos Uraságoknak jelenlétekben.

Hármadszori Jelentés.

Méltóságos Gróf Tólnai Fesztets György Úr
 Eö N. ga Keszthelyi Gazdaságbeli Fő Igazgató
 széke azon számos Mezei, és gyapjúnak neme-
 sítésére törekedő érdemes gazdáknak gyakor ké-
 réseket, a' kik több esztendőktől fogva most
 tisztelt Gróf Úrnak feregeiből szembe ünő elől-
 menetellel selyem szörű kosokat vásárlani szok-
 tak, de sokszor, vagy a' kivánt számú kosokat meg
 nem kaphatták, vagy többször mások által meg
 előztetvén, azok nélkül maradni, és üressen vizs-
 sza térni kéntelenitettek, tellyesíteni kívánván
 egy rélzről, más rélzről pedig azoknak igyeke-
 zetét ez által is, a' kik távolabb lévő helyekről
 kevesebb számú kosokat felette nagy költség nél-

kül nem hozathatták, elő segíteni ohajván, oly iatézeteket tett, hogy többször tisztelt Gróf Úrnak ezen T. N. Zala Vármegyébe helyhez tetett Keszthelyi Uradalmába a' leg finomabb szőrű selyem, és üzésre leg alkalmatosabb kosoknak száma annyira meg szaporitasson, hogy nem csak azon ismérős, és jeles személyeknek kivánságok, a' kik már a' kosoknak jeles vóltokról, gyapjúnak finomságáról tökéletesen meg győzöttelve vannak, tellyesítethessen, de mások is, ha annak ideibe magokat jelenteni sajnállani nem fogják, egész meg elégedésig azokba részefétethessenek, tudtára adatik azért a' nevezett Gazdaság-béli Fő Igazgató szék által a' Nemes Publicumnak, hogy az illyetén kosoknak darabját tizen öt, az az 15 Rh. forintokért ennek utánna minden esztendőben a 1. Juli usque ultimam Septembris ezen T. N. Zala Vármegyébe fekvő Keszthelyi Uradalomnak, ugyan Keszthely mező városába lakó Tisztartójától itt helybe válogatva, és annyi számot, a' mennyire kinek kinek szüksége léfzen, a' gyapjút nemesíteni kívánó gazdák meg szerezhetik.

Költ Keszthelyen 13. Aprilis 1802.

M. G. Tólnai Fesztets Györgv Ur eő
Nsága Uradalmainak Directiója általa

Jelentés

Cs. Kir. Udvari Agens, Titt. Benedekfalvi Kiszely Pal Ur, a' majdan el kezdődő Ország Gyűlésének ideje alatt, mint Deputatus, Pofonban fog múlatni. Arra való nézve alázatossan kéri azokat a' nagy érdemű Urakat, a' kik vele valamely eggyességhen és levelezésben vagynak méltotassanak, hozzája küldendő leveleiket és irásikat, a' jövő Májusnak 2-ik napjától fogva egyenellen Pofonba, az oda való Tek. Vármegye házába utasítani.

D. D. S.